

Nro.

15.

M A G Y A R M E R K U R

1789-dik esztendőben.

A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmeivel.

Szerden Bajt - elő - Havának 25-dik Napján.

Hazabéli tudósítások.

Pesten Febr. 22-én. Soha meg-nem homályosodhatik a' valóságos erköltsnek fényessége: sőt mennél keményebb mód ennek meg-probalására elő-adja magát, annál világosabb ragyogással tündöklék. Eleven példával meg-bizonyította ezt a' Nagysagos és Fő Tisztelendő Vohlgemuth Fülöp Ur, a' N. K. Pesti Pap - Nevendékház' Fő Kormányozója az ideji kegyetlen árvíz alkalmatofságával; a' ki midőn e. m. f. hónapnak 9 - kén észre vette volna, hogy sok szegény a' kártékony *Thetis* által önnön lakó helyébül ki-szorított legyen, azonnal tselédjét a' város Birájához küldi, hogy olly szegények a' kik szállás nélkül szükölködnek, *Semináriumbq* küldettefsenek. Azomban oda ha-za rendelés tétellett, hogy az első és második esztendőbéli Nevendeknek jádzó szobájok ki-üresíttefsék, és

P

oda

oda hordafsanak madrátzok, szalma 'sákok, paplombok, pokróczok és fej alá valók, 's ezek rendbe helyheztesenek, hogy egy egy személynek ilylly ágy készíttessék mint egy Kis-Papnak. Még azon este meg-jelen vagy 13. pár, más nap meg szaporodtak, úgy hogy harmadnapra 60 párnál-is többen valának. Hát hol a sok gyermek? annyi volt mint hangya a 'zombékban. Hogy pediglen az éhségtül ne nyomorgatassanak az igazi emberi szeretet arra ösztönözé azon irgalmas Urat, hogy minden nap a' közönséges ebédlő szobába két három tál étellel meg-vendégeltette, és néha néha egy két pohár borral-is meg kínáltatta őket, és hogy a' kárvallásokban-is valami enyheztelődéssel meg-vigasztaltassanak, minden személyre, minden nap maga erőszényébül 4 krajtzárt rendelt. Sokszor maga meg-litogatta-és vigasztaló szókkal biztatta őket. Ez tartott a m. f. h. 9-dikétül — 21-dikig. Ekkor sírva butszáttal el *Semináriumtúl* a' szegények. E' sok költsége mellett nem felejtkezett e' kegyes Atya az ő fiairól. Mert hogy annál vígabban töltsek az utolsó három napi farsangi mulatságokat, minden *Klassisnak* egy arany ajándékkal kedveskedett.

*

*

*

Háladatos Versek, a' Méltos. Gen. F. M. L. Gróf Wartensleben Úrnak, midőn a' T. T. Pesti Nevelendék - Papságtól jadtzottatott Magyar Vég-játék' népszerűsére meg-jelenni méltóztatott.

Kedvesbb ajándék már nem adathatott
Nékünk az Égből, halhatatlan Vitéz!

Mint, hogy — Magyar játékot üzven

Meg-jelenél kegyesen közöttünk.

Láthattad, a' melly víg öröm el-telé
Egészén artzánk', merre körös körül

Áll.

Állván, be - léptedet követtük
Mind helyedig nevető szemekkel.

Ó hát ha szívünk' rejteke látható

Lett volna! — gyakran fel-fel-emelkedő

Mellyünkben olvasd érezésink'

Mellyeket itt le - nem - írhat a' száj — —

Jádtzó helyünknek Dífze! mivel lehet

Halálni vízfza meg - jelenésedet?

A' vett ditsőséget miképpen

Fogja tserelni - fel a' Nevendék? —

Tekéntetedtől újra fel - ébredett

Kedvünk, Hazánknek nyelvit elébb - vífzi,

'S látván Magyar - Múzsák' betsét, már

Többekre is törekedni készül.

Majd, hogyha Pópénk lészzen, ha Sekfzperünk

Egygyszer tanuló - Pap - Magyarink között,

Reád fog - emlékezni, 's verset

Majd egyedül Te neked közönni. —

U. D. G.

Hadi tudósítások az Erdély országi hadi seregről.

Szebenből Febr. 11 - én. E' m. f. hónapnak 8 - án

a' Vörös toronyi passusnál komendérozó Sertz Májór,

az Oláh szabad seregnek vezérétől Klain Májórtól a'

ki Korneben szélső őrizeten álla, vette a' tudósítást,

hogy a' Priporánál lévő pikétek 200 Törököt vette-

nek észre, a' kik azon tájékot szemlélni jöttek;

hogy a' szükséges és helyes rendelések azonnal meg-

teretettek; hogy az nap az ellenség közzül senki az

Ólt vizének jobb partján nem jelent-meg.

A' további tudósításban jelentetik, hogy szinte

2000-ig való ellenség ló háton és gyalog Titjesdig és

Boizoráig idább jött, és Malimanyesten nagy számu

ellenség öszve csoportosodik, és Gura Lotruba indul.

9-én reggel 10 óra tájban az elébb említett 2000 emberek az Ólt vízének balpartján lévő túlsó Kinenybe meg-érkeztek, amazok pedig Malimányestből Gurulotruig mozdultak. Midőn Kinenyhez érkeztek voltak a' 2000 Törökök; a' falunak sántzaiból 80 ágyú lövések miatt visszafordultak, minemelyeknek egy holtat oda hagytanak és 20 magokkal el-vittenek. nekünk pedig leg-kisebb kárt nem okoztanak volna. Emezeknek az ellenségeknek, a' kik az Ólt vízének jobb partján fel-felé jövének, sem volt jobb dolga. A' maga kedvü (*volontér*) tiszta, Dima, és az útakra el-rendelt Orosz és Stabi Gyalog Regimentjeféle sereg visszafordult, és jó meszfze üzék őket, melly alkalmazhatósággal, a' parasztok mondásaként, némelyek meg-sebesítették és agyon verettek és némelyek a' szoros útról az Ólt vízébe estenek. Részünkről egy embert sem veszítettünk. A' szemlélők 10-én reggel előre menének, és sehol sem találták az ellenségnek leg-kisebb nyomát.

Bukovina Febr. 4-én. Még a' múlt esztendőbeli leveleimből és az utóbbi udvari tudósításból tudva lévő ütközetnek alkalmazhatósággal, melly Decemb. 20-án az Oroszok és Törökök közt történt, a' Bukovinai tudósítások e' következő dolgot adják-elő, melly az Oroszok' emberséges indulatjokról bizonyosságot téveszt és vitézi szíveknek dicséretére szolgál.

Azok között, a' kik az ellenség részéről a' tsatapiatzon maradtak, volt-is a' Tatár Kannak fia. Ez alig léve tudokra az Oroszoknak a' foglyok által, mindjárt elkeresék holt testét és atyának el-küldék, hogy tisztelgéses halotti tisztelettel el-temethesse.

Febr. 2-án a' mindenektől tiszteltetett és szerettetett Görög vallásu Püspök, Khireskuli Dosoftej Bárány életének 71 esztendejében Csernovitzben meg-hal-

Jálozott. Jóllehet Bukoáinában minden klastromi jószágok el-vetettek, mindazáltal ezen hafznos férjfiu atól ki vétetett, és ő Felsége az ő különös buzgóságáért községének és az ő hitü Pakoknak világosításában, életének utolsó órájaig meg-hagyta a' Radutzai jószág-nak birtokában, azon kívül a' múlt esztendőben test-véréivel és unokáival együtt Bárói méltóságra emelte őtet.

Külföldről jött hírek.

Bresánvillj Regimentjefele Sloderer Kapitánynak, a' kiről a' Veteráni barlagnál történt ütközettől fogva közönségesen azt tartották, hogy el-veszett légyen, a' Konstantzinápolyi fogságából e' következendő tudósítása érkezett:

Én alól-irt — tudtára adom, hogy Auguszt. 11-én lett el-fogattatásom után, Septemb. 12-én embereimmél együtt, a' kiknek száma 45 főből áll, Konstantzinápolyban, Bannyo nevü rabházban meg-érkeztem. Ezen fogházban az Oroszok közzül 1 Oberster, 1 Fő Hadnagy 3 Kapitányok és 12 al-tisztek vagynak; a' Cs. és Királyiak közzül velem együtt Vájnert Kapitány és Donzely Zászló-tartó ugyan azon Regimentbül, a' második Székely Regimentbül Jeleky Kapitány, Rosetor Kapitány, Mártini Fel-Hadnagy, Gáitz Fel-Hadnagy és Jani Al-Hadnagy; Orosz Regimentjébül Fenegyvasfy Zászló-tartó, Erdödy Húszar Hadnagy Kótzi; a' strá'sa mesteren alól 516 legények külömbféle Regimentebül, 's azok között sok szökevények is, a' kik a' Törököknél mint rabok tartatnak. Mindnyáján vafon dolgoznak es kenyérnél és víznél nem kapnak egyebet a' Törököktül; emezt néha pénzen vennieik kell. Mi tisztek semmit sem kapunk a' Törököktül. Kegyelmes Uralkodónktól minden külömbség nélkül hónaponként 20 piastert (21 for. 40 kr.) nyerünk, a' Strá'sa-mester

ster naponkint 10 párát, a' káplár 8-at és a' köz-ember 6-ot. A' mellett Császárunknak jó vóltából minden szükséges ruházat adatik nekünk (tiszteteknek és köz legényeknek). Konstantzinápolyban Bannyóban Sept. 25-én. 1788

Slóderer, Kapitány.

Ehez hasonló levél érkezett a' hólnák íteltetett Fel-Hadnagy Görgeitől Nádasdy Regimentjébül, a' ki Karánsebesnél fogságba juta és most Konstantzinápolyban vagon. ----- Ennek levelet jövő szombaton közleni fogom az E' Olvasókkal,

Britanniának. rettentő tengeri ereje a' közelebb múlt esztendőnek végén e' következő hajókból állott.

a) fereges hajók ágyúk.

4	—	—	—	—	100
15	—	—	—	—	90
56	—	—	—	—	74
43	—	—	—	—	64

118 fereges hajók

b) 50 ágyúkat hordozó hajók 14 voltak.

c) könnyű hajók.

20	—	—	—	—	44
6	—	—	—	—	38
14	—	—	—	—	36
29	—	—	—	—	32

69 könnyű hajók

d) 64 kisebb könnyű hajók, Posta és tüzelő hajók:

Jamaikában, Déli Indiában, Afrikában és a' közép-tengeren 17 fereges hajók, 50 ágyús 4 hajók, 33 könnyű hajók vagnak. Ezekhez számlálatnak még 14 új fereges hajók, egy 50 ágyús hajó, a' mellyek mostan építternek. A' fellyebb említett 118 fereges hajók.

jók, 50 ágyús 14 hajók és 69 könnyű hajók öszveség-
gel Tizenegy ezer nyöltz száz nyöltzuan hat ágyúkat
hordoznak.

Spanyol ország. Az új Király, *Negyedik Károly*,
fáradhatatlanul munkálódik az ő jobbágyainak javára;
és mindegyik rendelés a' Spanyolok javára szolgál.
Hogy senki se féljen attól, hogy az új országlás alatt
az övében kárt valljon, ő Felsége az ő atyától tett
adósságokat magáénak és a' korona adósságinak vallja;
következésképpen olyanoknak, a' mellyek emberül meg-
fizettetni fognak.

Ezt jelentette a' Király az ő nagy atyának *Öt-
dik Fülöpnek adósságaira* nézve-is, le-kötelezte magát,
hogy ezeket szintűgy, valamint a' többi adósságokat,
a' királyi kintsből le-fizetni fogja, tsak olly meg-ha-
tározás mellett, hogy a' jelen való szükséges költsé-
geknek elégtétethessék.

A' Páter Fő *Inquisitornak* egy más Királyi rende-
lés szerént meg-hagyatott, hogy ezen ítélő székeknél
fel-szabadult tanácsos-hivatalok nem tsak Dominikus
szerzetebéliekkel (a' kik mind eddig birtokosai vól-
tak) hanem más okos férfiakkal a' többi szerzetekből
pótoltafsanak. Ezen rendelésnek véghez vitelét kez-
dették is már, és ő Felségétől Lugi - Atya sz. Ferentz
szerzetéből rendeltetett ezen székek egyik tanácsos-
sává. Lásan lásan még nagyobb változások történ-
hetnek-még ezen mindenektől gyűlölt ítélő székekkel.

Fársáingi történet.

Ketskemétről iratik. Ámbár kedvetlen rozsz időnk
és nagy ár - vízeink vagynak; mindazáltal fársáingi
múltságink abban nem maradnak. 19-én egy földes
Úr I. T. nevű faluban gazdag tántzot (bált) tartott;
a' mellyre el-kérte a' szomszédos Nemességet és körül-
belől fekvő katona - tiszteket. A' rendelések 3 betek-
kel

kél elébb meg - tétettek ; és a' vendégek előre örültek a' vígságos mulatságnak. Mind a' két nembéli személyek tsinos öltözetben és ál-festékkal kendőzött orzával a' mulatságot szerző Úrnál meg - jelenének. Az udvar tele vala mindennemű kotsikkal és hintókkal és az öfzve-gyült vendégek mindenkor azt vérták, hogy majdan derék muzika-karnak szépen hangzó muzika szavát hallani fogják. De látván hogy a' vendéglő nem olly vig tekintettel fogadja vendégit, a' millyen megkivántatik egy mulatságot-szerző Úri személytől; legottan meg-tsalattatott örömökben alább hagyának, komor kedvűek levének 's egyszersmind meg-bánák ott léteket; tsak éppen az okbul, mivel *Apollo* az ő muzikus pajtásinak nem engedé-meg, hogy az emberi szívet örvendeztesék. Nem hihetem, hogy az Istenek valamikor pénzünknek hasznát vették; mert az-gondolhatná valaki, hogy talán a' fellyebb nevezett nem szerzett jó alkut ezen Istennel. De akár hogy volt a' dolog; elég az hozzá, hogy az ő társaiban fogyatkozás volt, a' kik másra valamire rendelve voltak. Ezen fogyatkozásnak ki-pótolására 'sirtól tsepegő 3 férfiak elő-jövének, a' kik temérdek nagy bőgő hegedűket hordoztak magokkal. Minekutánna a' jelen-lévő vendégek' fülei egy ideig ezen vastagon hangzó muzikaszóval meg-sértetett volna; az egész társaság egymástól ei-széllyede. Némellyek a' vojta-asztalhoz ü-ének, nagy része kitsinyjátékokkal mulatta magát, és némely Dámák, a' kiket az álom el-borított vala, rendelt háló szobáikban le-vetkezének, fejekről le-vevék tzifra fedeleket, és a' leg-újabb módira készült turbánok a' tzifra szerű asztalokat ékésíték. Az ébren lévők nagy nehezen várák a' nap-virradtat, mellyen az egész társaság bé-vett fölöltök utann továbbra-is ajánlván magát, el-bútsuza a' háznak urától.

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betűivel.